Ankenævnet for Forsikring

905/12

Den 17. december 2012 blev i sag nr. 82.489:

xxxxxxx xxxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxx xx x
xxxx xxxxx

mod

Nordea Pension
Klausdalsbrovej 615
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikrede har livsforsikring i Nordea Pension. Han klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning ved tab af erhvervsevne efter den 1/5 2011.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning efter dette tidspunkt med henvisning til, at klagerens erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad.

Forsikringen giver ret til præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension, hvis forsikredes erhvervsevne nedsættes til 1/3 eller mindre af den fulde erhvervsevne. Er forsikredes erhvervsevne nedsat til mellem halvdelen og 1/3, er der ret til halv udbetaling af invalidepension og halv præmiefritagelse. Der er en karensperiode på tre måneder.

Klageren er født i 1964 og udlært landbrugs- og bygningssmed. Forud for sin sygemelding arbejdede han på fuld tid med montagearbejde.

I februar 2008 anmeldte klageren, at han havde været sygemeldt siden den 26/10 2007 på grund af følger efter et ulykkestilfælde. Han var faldet ned fra et tag og havde brækket ryggen og fået en hjerneblødning. Han var lam i underkrop og ben og havde kognitive problemer.

Selskabet ydede præmiefritagelse og udbetalte hel invalidepension fra karensperiodens udløb den 26/1 2008. Udbetalingen blev forlænget flere gange frem til den 1/7 2010, fra hvilket tidspunkt selskabet nedsatte præmiefritagelsen og udbetalingen til det halve med henvisning til, at klagerens erhvervsevne ikke længere var nedsat til 1/3, men til mellem halvdelen og 1/3.

Til brug for vurderingen af klagerens erhvervsevne har selskabet modtaget diverse oplysninger, herunder bl.a. lægelige og kommunale sagsakter. Nogle af de modtagne oplysninger gengives/omtales nedenfor.

I helbredserklæring 2, som selskabet modtog den 20/1 2011, oplyste klageren, at han var raskmeldt, og at han var i praktik 20 timer om ugen.

Af arbejdsevnevurderingsjournalen udarbejdet i forbindelse med den kommunale sag fremgår bl.a.:

"**Konklusion**

Vurderinger

Sagsbehandlers konklusion

09-06-2011 **Revurdering jf. §74c i Lov om en aktiv social politik**
Kladde
Der er d.d. foretaget revurdering i fht. om betingelserne for fleksjob fortsat er opfyldt i hht. LAS § 74c:

Redegørelse for at der er anvendt tilbud efter kap. 10 og 11 i LAB:
Der er anvendt tilbud efter kap. 11, da [klageren] har været i virksomhedspraktik ved ... i perioden 31/5 2010-29/5 2011 hvorefter praktikken blev forlænget indtil 14/6 2011, hvor [klageren] er placeret i metalværkstedet. Praktikken forløber fint, da der er de fornødne skånehensyn.

Vurdering af pgls. ressourcer:
Der henvises til de enkelte punkter i ressourceprofilen, der er ajourført i samarbejde med [klageren].
[Klageren] er udlært landbrugs og bygningssmed og har lang erfaring indenfor dette arbejdsområde. [Klageren] er en positiv og udadvendt person, der lever op til de almindelige krav på en arbejdsplads. [Klageren] vil gerne have udfordrende opgaver, men kan også stilles ved mere rutineprægede opgaver. Det vurderes derfor at [klageren] har en god omstillingsevne og ingen væsentlige problemer med indlæring og forbindelse med nye arbejdsopgaver. Det vurderes, at [klageren] har stabile boligmæssige og økonomiske samt sociale forhold.

[Klageren] forholder sig positivt i forhold til at håndtere sin nye livssituation. [Klageren] er positiv indstillet på at bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet, da han vægter at have en arbejdsplads, så han har en meningsfyldt hverdag.

Redegørelse for, at personens arbejdsevne fortsat er nedsat:
Ifølge de lægelige oplysninger ved bevilling af ret til fleksjob, vurderes behandlingsmulighederne udtømte og der er konstateret varige skånehensyn for særlige adgangsforhold, toiletforhold, samt behov for at arbejde ved hæve/sænkebord, idet han har problemer med at få plads til benene under bord af normal højde. [Klageren] er ikke i stand til at foretage tungere løft, og han skal have de fleste materialer leveret på sin arbejdsplads og han arbejder i et nedsat tempo.
Der er ikke sket helbredsmæssige ændringer siden bevilling af ret til fleksjob. Arbejdsevnen vurderes derfor fortsat nedsat.

Vurdering af, om der er grundlag for at påbegynde en sag om førtidspension:
Der er ikke sket helbredsmæssige ændringer og en virksomhedspraktik har vist, at [klageren] kan bestride et fleksjob med de rette skånehensyn. [Klageren] er selv meget positivt indstillet i fht. at komme i fleksjob. Der vurderes på denne baggrund ikke at være grundlag for at påbegynde en sag om førtidspension.

Konklusion:
På baggrund af ovenstående vurderes pgl. fortsat at være berettiget til fleksjob i hht. LAB § 70."

I neuromedicinsk speciallægeerklæring af 9/3 2011 hedder det bl.a.:

"**Socialt**
...
Patienten har for 1 års tid siden købt handicapindrettet etplans rækkehus. Han er fuldstændig lammet fra bækkenet og nedad, men klarer sig selv uden hjælp udefra. Har invalidebil (kassebil med lift). Køber således selv ind, laver mad, klarer støvsugning/gulvvask og transfersituationer (i vinters har han haft lidt hjælp til gulvvask). Patienten kommer til handicapridning hver torsdag og til fysioterapeut hver tirsdag, hvor han laver styrketræning og får ledmobilisering.
Siden maj 2010 har han (på ledighedsydelse) været i arbejdsprøvning på beskyttet værksted (...), hvor timetallet gradvis er øget med ca. 3 timer hver 3. måned til nu 22 timer om ugen, hvor han er på arbejdet ca. fra kl. 7-15 mandag, onsdag og fredag. Han sidder ved en standsemaskine, men skal naturligvis have hjælp til at få bragt materialet frem og tilbage. Kan håndtere emner på op til maks. 2 kg. Håber på, at han senere kan fastansættes i flexjob på ..., hvor det angiveligt er vurderet, at hans effektivitet er ca. 80 %. På et tidspunkt var man i gang med at søge fleksjob på ..., men arbejdspladsen var ikke tilstrækkelig handicapindrettet, og dette er nu opgivet.
Patienten har ikke problemer med at køre lange ture i sin bil.
...
Konklusion
Rask før ulykken d. 26.10.07, hvor patienten fik meget svær hjernekontusion og desuden fik rygmarvsskade sv.t. stort set medullært tværsnitssyndrom ud for Th12/L1-niveauet. Patienten er kommet sig forbavsende godt, og tilstanden vurderes som stationær gennem mere end 1 år, så prognosen vurderes således som god, hvad angår risikoen for senkomplikationer.
Patienten har overraskende kun lette kognitive følger efter ulykken i form af let påvirket korttidshukommelse og let nedsat overblik. Har desuden mistet sin lugtesans. Patienten har ikke

længere tegn på funktionsnedsættelse over venstre arm og hånd - hvad han havde i starten i forløbet, så han er fuldstændig normalt fungerende motorisk, hvad angår OE.
Vandladningen klares ved, at han kateteriserer sig selv hver 4. time i dagtiden, og afføringen klares ved Klyx og ved, at han selv foretager digital stimulation.
Der er ophævet funktion i benene, men ingen smerter eller spasmeproblematik.
Patienten vil også fremover have behov for den fysioterapi, som han får om tirsdagen samt handicapridning om torsdagen (umiddelbart vurderes dette som det absolutte minimum). Han fungerer godt i den nuværende arbejdsprøvning, hvor han mandag, onsdag og fredag arbejder ca. 8 timer om dagen. Det vurderes som meget sandsynligt, at den angivne effektivitet på ca. 80 % i denne arbejdstid er realistisk.
Han klarer selv alle daglige fornødenheder, men det tager naturligvis betydelig mere tid end, hvis han var uden sine handicaps. Umiddelbart er der ikke indikation for yderligere udredning eller behandling. Det findes realistisk, at han vil kunne klare et fleksjob under lign. vilkår, som dem han har på ... i øjeblikket, og at han også fremover vil kunne klare alle de daglige fornødenheder derhjemme med den ekstra tid, som det nu kræver."

Arbejdsskadestyrelsen fastsatte ved afgørelse af 18/3 2010 klagerens midlertidige erhvervsevnetab til 60 %.

Ved brev af 30/3 2011 meddelte selskabet, at det ikke længere fandt klagerens erhvervsevne nedsat med mindst halvdelen. Udbetalingen for april måned 2011 ville derfor være den sidste, og præmieindbetalingen skulle herefter genoptages i fuldt omfang.

Klagerens advokat anførte i brev af 18/5 2011 til selskabet bl.a.:

"Jeg finder fortsat Deres begrundelse for indstille udbetaling af invalidepension samt opkrævning af præmie for utilstrækkelig.

De har i skrivelse af 30.03.2011 alene forholdt Dem til min klients fysiske gener uden at vurdere dem i et erhvervsevneperspektiv.

Således er der ikke sket en vurdering af min klients erhvervsevne på baggrund af oplysningerne om den igangværende arbejdsprøvning på ..., hvor han er ca. 22 timer om ugen. ... vurderer min klients effektivitet til 80 %, hvilket svarer til en reel erhvervsevne på 17,6 timer om ugen, hvilket må antages at være en nedsættelse af erhvervsevnen til under ½.

Det bemærkes i den forbindelse, at arbejdsprøvningen foregår under meget handicapvenlige forhold.

Af speciallægeerklæringen fremgår endvidere, at min klient ikke vil kunne vende tilbage til ordinær beskæftigelse, men forventes at kunne bestride et fleksjob på tilsvarende vilkår som på ... Tilkendelse af fleksjob vil som minimum kræve en nedsat arbejdsevne på ½.

De anmodes således om at revurdere Deres afgørelse."

Selskabet fastholdt sin afgørelse ved breve af 28/9 2011 og 4/11 2011. Sagen er herefter indbragt for nævnet.

Af klageskemaet fremgår bl.a.:

"1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. Supplerende redegørelse kan evt. vedlægges.

Klager kom til skade ved en faldulykke fra tag den 26.10.2007. Ved ulykken blev klager lam fra navlen og nedefter samt pådrog sig lammelse af blære- og tarmfunktion. Klager er permanent kørestolsbruger. Arbejdsskadestyrelsen fastsatte klagers erhvervsevnetab til 60 % den 18.3.2010. Der var tale om en midlertidig afgørelse. Klager er arbejdsprøvet på beskyttet værksted ..., ... Er nu visiteret til fleksjob / tilkendt fleksjob jf. ... kognitive skånehensyn overfor psykomotorisk nedsat arbejdstempo. Ordinær beskæftigelse er ikke relevant.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)

Have ret til fortsat modtagelse af invalideydelse samt præmiefritagelse jf. varig nedsættelse af erhvervsevnen i ethvert erhverv på mindst 50 %."

Selskabet har i brev af 22/5 2012 til nævnet bl.a. anført:

"[Klageren] klager ved advokat ... over, at Nordea Liv og Pension har afvist at yde præmiefritagelse og udbetale ½ invalidepension efter 1. maj 2011.

Nordea Liv & Pensions afgørelse

Til sagen skal vi anføre, at vi fastholder vores afgørelse.

Forsikrede var i 2007 udsat for et ulykkestilfælde, hvor han brækkede ryggen og blev lam fra bækkenet og ned. Han fik også en hjerneblødning, som var årsag til efterfølgende kognitive deficits. Forsikrede skulle gennemgå et længerevarende behandlings- og genoptræningsforløb, og vi ydede præmiefritagelse og udbetalte hel invalidepension fra karensperiodens udløb. Udbetalingen blev forlænget af flere omgange indtil den 1. juli 2010, hvor udbetalingen blev ændret til 1/2 invalidepension, da der var sket en betydelig bedring i forsikredes helbredstilstand.

I januar 2011 var der sket en yderligere bedring i tilstanden, og vi vurderede, at forsikredes erhvervsevne ikke længere var nedsat med ½. Vi meddelte, at ydelsen ville ophøre pr. 1. maj 2011.

I helbredserklæring (bilag ...) oplyser forsikrede, at han er raskmeldt og aktuelt er i praktik 20 timer om ugen. Han har søgt fleksjob og forventer at begynde arbejde, når han får et fleksjob.

I speciallægeerklæringen (bilag ...) oplyser speciallægen, at forsikrede er fuldstændig lammet fra bækkenet og nedaf, men at han klarer sig selv uden hjælp udefra. Forsikrede har kørestol og invalidebil og klarer selv indkøb, madlavning og rengøring. Allerede i februar 2010 er det beskrevet, at han er fuldt selvhjulpen fra kørestolen, og der er ikke sket nogen væsentlig ændring siden. Han er lammet i benene, men har ingen smerter eller spasticitetsproble-

mer. De kognitive funktioner er også bedret, og han er som før ulykken begyndt at læse bøger uden problemer. Den objektive undersøgelse har vist, at der ikke umiddelbart er tegn på hukommelses- eller koncentrationssvækkelse/udtrætning.
...
I arbejdsevnevurderingsjournalen som vi modtog fra advokaten (bilag ...) beskriver ..., at hans tilstand er bedret. De vurderer, at han ikke vil være i stand til at klare ordinær beskæftigelse, men at han med de nødvendige skånehensyn, vil kunne arbejde fuldtids med praktiske funktioner, som f.eks. lettere montagearbejde.

Der er således god overensstemmelse mellem forsikredes egne oplysninger, resultatet af virksomhedspraktik og speciallægeerklæringen. Advokaten henholder sig til, at forsikredes erhvervsevne ikke er afgjort i Arbejdsskadestyrelsen, men vi har meddelt advokaten, at Arbejdsskadestyrelsens vurdering foretages ud fra andre kriterier i henhold til Erstatningsansvarsloven, som ikke kan sammenlignes med vores forsikringsbetingelser. Arbejdsskadestyrelsens vurdering har derfor ikke betydning for vores afgørelse.

Vi er enige i, at forsikredes generelle erhvervsevne er nedsat, da han sidder i kørestol, men forsikrede har vist, at han med de nødvendige skånehensyn har en erhvervsevne på mere end ½.

Vi fastholder derfor, at vi ikke skal yde præmiefritagelse og udbetaling af ½ invalidepension efter 1. maj 2011."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**22. Tab af erhvervsevne og præmiefritagelse**
Ret til fuld ydelse ved tab af erhvervsevne eller præmiefritagelse indtræder, når forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til en tredjedel eller derunder af den fulde erhvervsevne.

En sådan nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når den forsikrede efter selskabets skøn ikke længere er i stand til - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse - at tjene mere end en tredjedel af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Bedømmelsen sker på grundlag af en helbredsvurdering under hensyn til forsikredes tidligere og nuværende helbredstilstand og tidligere beskæftigelse.

Er erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsat til halvdelen, udbetales halv ydelse ved tab af erhvervsevne, hvis dette fremgår af forsikringsoversigten. Den anden halvdel af forsikringen kan videreføres med halv præmiebetaling."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af parternes indlæg og de fremlagte bilag, herunder sagens lægelige og kommunale oplysninger, må nævnet lægge til grund, at klagerens generelle erhvervsevne fortsat er nedsat.

Nævnet finder det imidlertid ikke godtgjort, at den generelle erhvervsevne har været nedsat med mindst halvdelen efter den 1/5 2011. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning efter dette tidspunkt.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Henning Jønsson